

Právo dieťaťa na vzdelanie sa nesmie podmieňovať

8.6.2026 - | Verejný ochranca práv

Právo na vzdelanie patrí medzi základné práva každého dieťaťa. Nejde len o právo navštevovať školu či materskú školu. Ide aj o právo na rovný a spravodlivý prístup ku vzdelávaniu bez neodôvodnených prekážok.

Vo svojej činnosti som sa zaoberal prípadom dieťaťa navštevujúceho materskú školu, ktoré malo problémy s príjmom potravy. Škola požadovala od rodičov potvrdenie, že dieťa netrpí infekčným ochorením, ktoré by mohlo ohroziť ostatné deti. Rodičia túto požiadavku splnili a predložili potvrdenie od lekára, že dieťa je zdravé.

Napriek tomu škola požadovala ďalšie potvrdenia a odborné vyjadrenia nad rámec zákonných povinností rodičov. Zároveň rodičom oznámila, že ak tieto dokumenty nepredložia, dochádzka dieťaťa do materskej školy môže byť prerušená.

Pri preskúmaní prípadu som dospel k záveru, že takýto postup predstavoval neodôvodnený zásah do práva dieťaťa na prístup ku vzdelaniu.

Vzdelávanie v ranom veku má mimoriadny význam pre rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho sociálnych zručností, emocionálneho vývinu aj budúceho uplatnenia. Vylúčenie dieťaťa zo vzdelávacieho procesu alebo vytváranie prekážok jeho účasti musí mať jasný zákonný základ a sledovať legitímny cieľ. Verejné inštitúcie nemôžu ukladať rodičom povinnosti, ktoré zákon neustanovuje, a následne od ich splnenia odvíjať prístup dieťaťa k vzdelaniu.

Každé dieťa má právo navštevovať materskú školu v prostredí, ktoré rešpektuje jeho dôstojnosť, potreby a individuálnu situáciu. Ak sa u dieťaťa objavia zdravotné alebo adaptačné ťažkosti, odpoveďou nemá byť jeho vylúčenie z kolektívu, ale hľadanie riešení, ktoré budú v jeho najlepšom záujme.

Právo na vzdelanie nemožno podmieňovať požiadavkami, ktoré nemajú oporu v zákone. Ochrana najlepšieho záujmu dieťaťa totiž znamená odstraňovať prekážky vo vzdelávaní, nie ich vytvárať.

<https://vop.gov.sk/pravo-dietata-na-vzdelanie-sa-nesmie-podmienovat>